powyższych przepisów. Związek Miast Polskich i Związek Gmin Wiejskich RP apelowały o przywrócenie rozwiązania kompromisowego, zaproponowanego w rządowym projekcie ustawy nowelizującej i zaakceptowanego uprzednio przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. Unia Metropolii Polskich postulowała o odstąpienie od jakichkolwiek zmian w tym zakresie i pozostawienie obecnych rozwiązań prawnych.

Ostatecznie Senat zaproponował wyłączenie spod nowych przepisów nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku (tzw. nieruchomości letniskowe) oraz nieruchomości, które w części stanowią nieruchomość zamieszkałą, a w części nieruchomość niezamieszkałą (tzw. nieruchomości mieszane). W konsekwencji właściciele tych nieruchomości – w przypadku podjęcia przez radę gminy uchwały o objęciu nieruchomości niezamieszkałych gminnym systemem odbioru odpadów komunalnych – mieli obowiązkowo wejść do systemu gminnego. Tym samym pozbawieni oni zostali dobrowolności, która przez Sejm została przyznana pozostałym właścicielom nieruchomości niezamieszkałych.

W pozostałym zakresie Senat pozostawił rozwiązanie przyjęte na wniosek rzecznika przez Sejm, nie wprowadzając jednakże w tym zakresie żadnych dodatkowych przepisów przejściowych.

Nieruchomości mieszane

Nie sprawdziły się natomiast przewidywania dotyczące możliwego sporu o tryb odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości mieszanych. W ich przypadku projektodawcy zaproponowali doprecyzowanie dotychczasowych przepisów poprzez wyraźne wskazanie, że nieruchomości te mogą być objęte odbiorem odpadów komunalnych przez spółkę komunalną, której powierzono to zadanie w trybie in house. Kwestia ta już dziś wynika z obowiązujących przepisów (szerzej: Karciarz M., Kiełbus M., Ziemski K.Z.: *In house a odbiór odpadów z nieruchomości mieszanych*. „Przegląd Komunalny" 10/2016), w związku z czym projekt ma na celu doprecyzowanie, a nie zmianę obecnie obowiązujących rozwiązań. Rozwiązanie to nie było negowane ani na etapie prac sejmowych, ani podczas prac senackich.

Stawki opłat

Zarówno w Sejmie, jak i w Senacie podejmowane były próby zmiany zaproponowanych przez rząd przepisów dotyczących maksymalnych stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stosowanych w przypadku nieruchomości niezamieszkałych i letniskowych. Zdaniem wszystkich trzech największych ogólnopolskich organizacji samorządowych, uchwalone przez Sejm maksymalne stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (3,2% dochodu rozporządzalnego na jednego mieszkańca w przypadku pojemnika 1100 l, 1% dochodu rozporządzalnego na jednego mieszkańca w przypadku worka 120 l, 10% dochodu rozporządzalnego na jednego mieszkańca rocznie w przypadku nieruchomości letniskowych) są istotnie zaniżone względem stawek obecnie stosowanych przez gminy. Ani większość sejmowa, ani senacka, poparta stanowiskiem Ministerstwa Środowiska, nie uwzględniły postulatów samorządowych w tym zakresie, pozostawiając pierwotne propozycje.

Zmiany w tym zakresie mogą być brzemienne w skutki dla wszystkich uczestników systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Wprowadzone zmiany mogą bowiem wpłynąć na sposób interpretacji niezmienionego art. 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, który przyznaje radzie gminy kompetencje do uchwalenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługę odbioru odpadów komunalnych przez podmiot niedziałający na zlecenie gminy. Stawki te mają być wyższe, jeżeli odpady komunalne nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny. Rada gminy, określając powyższe stawki opłat, może stosować zróżnicowane stawki w zależności od gęstości zaludnienia na danym obszarze gminy oraz odległości od miejsca unieszkodliwiania odpadów komunalnych. W tym kontekście pojawia się pytanie, czy maksymalne stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalone przez ustawodawcę, nie powinny być punktem odniesienia dla prawodawcy lokalnego określającego górne stawki opłat za odbiór odpadów komunalnych. Pytanie to jest tym bardziej zasadne, gdy weźmie się pod uwagę fakt, że opłaty ponoszone na rzecz gminy uwzględniają nie tylko koszty odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, ale także dodatkowe elementy wynikające wprost z ustawy. Elementów tych nie uwzględniają opłaty cywilnoprawne uiszczane przez właścicieli nieruchomości na rzecz podmiotów prywatnych.

W trakcie prac parlamentarnych zmieniono natomiast przepisy dotyczące opłat podwyższonych za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stosowanych w przypadku, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny. Projekt ustawy nowelizującej skierowany do Sejmu zakładał w tym zakresie dwukrotność stawki podstawowej (na etapie prac rządowych rozważano czterokrotność stawki podstawowej). Sejm zaproponował, aby stawka podwyższona była ustalana przez radę gminy w wysokości nie niższej niż dwukrotna wysokość i nie wyższej niż czterokrotna wysokość maksymalnej ustalanej w oparciu o dotychczasowe przepisy, odwołujące się do dochodu rozporządzalnego. Oznaczało to, że w gminach stosujących metodę ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, uzależnioną od liczby mieszkańców, opłata podwyższona miała być ustalana w przedziale od 67,72 do 135,44 zł, bazując na dochodzie rozporządzalnym opublikowanym za 2018 r. (1693 zł). Senat wprowadził w tym zakresie zmiany, przychylając się do postulatów strony samorządowej. Ostatecznie stawka podwyższona będzie ustalana przez gminę